

N:o 33.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 22 april 1896.

— — — — Andra Kammaren — 24 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning till Hallsbergs stations-samhälle af ett jordområde från förra militiebostället Berg n:o 1 i Örebro län.

(Statsutskottets utlåtande n:o 28.)

Till Konungen.

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 17) af den 31 januari innevarande år har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva, att från den till förra sergeantsbostället 1 mantal Berg n:o 1 i Hallsbergs socken och Kumla härad af Örebro län hörande utegan Kärret måtte för alltid afsöndras och åt Hallsbergs stationssamhälle från den 14 mars 1897 upplåtas ej mindre den del deraf, som fölle inom den af Eders Kongl. Maj:t fastställda regleringsplanen för samhället, dock med undantag af dels 13,75 ar, som användts till omläggning af landsvägen, dels 49,30 ar, som exproprierats för anläggning af gästgifveri, dels ock det område, som utgjorde samfald mark till hemmanen Norrby och Berg, än äfven den del af utegan, innefattande 3 hektar 2,66 ar, som å en af förste landtmätaren F. R. Belfrage gjord kopia af en utaf förste landtmätaren O. Tengvall öfver utegan Kärret åren 1892—1893 upprättad karta funnes utmärkt med A, allt under vilkor:

att samhället till kronan för all afsöndrad mark erlade lösen efter den värdering af domänintendenten i länet med biträdande arrende-

uppskattningsmän, som i fråga om en del af marken redan egt rum och beträffande återstående delen komme att ske;

att denna lösen skulle till kronan af samhället erläggas under loppet af sex år med en sjettedel vid tillträdet och en sjettedel den 14 mars hvart och ett af de följande fem åren;

att för ogulden köpeskilling skulle aflemnas säkerhet, bestående af solidarisk borgen såsom för egen skuld af minst två personer, hvilkas vederhäftighet blifvit af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller vederbörande domhafvande bestyrkt, eller ock sådan säkerhetshandling, som förutom borgen enligt Eders Kongl. Maj:ts kungörelse den 10 november 1882 och Eders Kongl. Maj:ts bref den 2 december 1892 toges god för arrende;

att nuvarande egare af hus och byggnader inom det område, som sålunda skulle upplåtas åt stationssamhället, skulle hafva rätt att af stations-samhället till sig lösa de af dem bebyggda tomtdelar, såvidt dessa ej behöfde tagas i anspråk för regleringsplanens genomförande, mot samma lösen, som samhället hade att erlægga till kronan, och på samma betalningstid, som samhället egde åtnjuta, dock med skyldighet att ställa sådan säkerhet för betalningen, som här ofvan angifvits;

att, när samhället påfordrade borttagande af sådan byggnad, som vore hinderlig för regleringsplanens genomförande, samhället skulle till sig lösa dylik byggnad med dess fulla värde;

att, i händelse tvist uppstode beträffande huru stor del af hvarje tomt egare till dervarande hus och byggnader borde få friköpa, eller angående beloppet af den lösen, samhället skulle erlægga för hus, hvars borttagande påkallades af regleringsplanens genomförande, parterna skulle vara underkastade stadgandena i lagen om skiljemän den 28 oktober 1887;

att arrendatorn af den till stationssamhället icke upplåtna delen af utegan Kärret förbehölles rätt till nödiga utfartsvägar enligt de närmare bestämmelser, domänintendenten och arrendeuppskattningsmännen egde att meddela vid den värderingsförrättning, som, enligt hvad förut omförmälts, skulle af dem verkställas;

att det afsöndrade området skulle på samhällets bekostnad åsättas mantal på sätt och i den ordning, som stadgades i 13 § 3 mom. af Eders Kongl. Maj:ts förordning angående hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 augusti 1881, hvarvid borde iakttagas, att ingen del af den samfälda marken inginge i den inköpta hemmansdelen;

att den sålunda mantal åsatta delen af hemmanet skulle, sedan köpebref derå i vanlig ordning af domänstyrelsen utfärdats, i kronans jordebok upptagas under titel allmänt frälse med skyldighet för samhället att ansvara för de derå belöpande utskylder och onera; samt

att samhället skulle hafva skyldighet att för all framtid uppsätta och underhålla stängsel mellan det upplåtna området och kronans angränsande jord;

hvarjente Eders Kongl. Maj:t tillika föreslagit Riksdagen att medgifva, att köpeskillingen för ifrågavarande jordområde måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Emot ifrågavarande framställning har Riksdagen icke haft annat att erinra, än att det bland vilkoren för ifrågavarande upplåtelse intagna förbehåll för arrendatorn af den till stationssamhället icke upplåtna delen af utegan Kärret att enligt närmare bestämmelser ega rätt till nödiga utfartsvägar syntes, med afseende å möjligheten af denna utegas försäljning eller disposition på annat sätt än till utarrendering, böra utsträckas till hvarje innehafvare af samma område.

Riksdagen har alltså på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition, att Riksdagen medgifvit,

att från den till hemmanet Berg hörande utegan Kärret må för alltid afsöndras och åt Hallsbergs stationssamhälle från den 14 mars 1897 upplåtas ej mindre den del deraf, som faller inom den af Eders Kongl. Maj:t fastställda regleringsplanen för samhället, dock med undantag af dels 13,75 ar, som användts till omläggning af landsvägen, dels 49,30 ar, som exproprierats för anläggning af gästgifveri, dels ock det område, som utgör samfärd mark till hemmanen Norrby och Berg, än äfven den del af utegan, innefattande 3 hektar 2,66 ar, som å ofvan omförmälda kartekopia finnes utmärkt med A, allt under vilkor:

att samhället till kronan för all afsöndrad mark erlägger lösen efter den värdering af domänintendenten i länet med biträdande arrendeuppskattningsmän, som i fråga om en del af marken redan egt rum och beträffande återstående delen kommer att ske;

att denna lösen skall till kronan af samhället erläggas under loppet af sex år med en sjettedel vid tillträdet och en sjettedel den 14 mars hvar och ett af de följande fem åren;

att för ogulden köpeskillning skall aflemnas säkerhet, bestående af solidarisk borgen såsom för egen skuld af minst två personer, hvilkas vederhäftighet blifvit af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller vederbörande domhafvande bestyrkt, eller ock sådan säkerhetshandling, som förutom borgen enligt kongl. kungörelsen den 10 november 1882 och kongl. brefvet den 2 december 1892 tages god för arrende;

att nuvarande egare af hus och byggnader inom det område, som

sålunda skulle upplåtas åt stationssamhället, skola hafva rätt att af stations-samhället till sig lösa de af dem bebyggda tomtdelar, såvidt dessa ej behöfva tagas i anspråk för regleringsplanens genomförande, mot samma lösen, som samhället har att erlægga till kronan, och på samma betalningstid, som samhället eger åtnjuta, dock med skyldighet att ställa sådan säkerhet för betalningen, som här ofvan angifvits;

att, när samhället påfordrar borttagande af sådan byggnad, som är hinderlig för regleringsplanens genomförande, samhället skall till sig lösa dylik byggnad med dess fulla värde;

att, i händelse tvist uppstår beträffande huru stor del af hvarje tomt, egare till dervarande hus och byggnader bör få friköpa, eller angående belopp af den lösen, samhället skall erlægga för hus, hvars borttagande påkallas af regleringsplanens genomförande, parterna skola vara underkastade stadgandena i lagen om skiljemän den 28 oktober 1887;

att innehafvaren af den till stationssamhället icke upplåtna delen af utegan Kärret förbehålles rätt till nödiga utfartsvägar enligt de närmare bestämmelser, domänintendenten och arrendeuppskattningsmännen ega att meddela vid den värderingsförrättning, som, enligt hvad förut omförmäls, skall af dem verkställas;

att det afsöndrade området skall på samhällets bekostnad åsättas mantal på sätt och i den ordning, som stadgas i 13 § 3 mom. af kongl. förordningen angående hemmansklyfning och jordafsöndring den 6 augusti 1881, hvarvid bör iakttagas, att ingen del af den samfälda marken ingår i den inköpta hemmansdelen;

att den sålunda mantal åsatta delen af hemmanet skall, sedan köpe-bref derå i vanlig ordning af domänstyrelsen utfärdats, i kronans jordebok upptagas under titel allmänt frälse med skyldighet för samhället att svara för de derå belöpande utskylder och onera; samt

att samhället skall hafva skyldighet att för all framtid uppsätta och underhålla stängsel mellan det upplåtta området och kronans angränsande jord;

samt att Riksdagen jemväl medgifvit, att köpeskillingen för ifråga-varande jordområde må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skog-bärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Stockholm den 24 april 1896.

Med undersätlig vörtnad.